

Kohtulahendite kogumik

Kohtuasi T-126/14

Madalmaade Kuningriik
versus
Euroopa Komisjon

EAGGF — Tagatisrahastu — EAGF ja EAFRD — Intressi deklareerimata jätmise alusel kohaldatud finantskorrektsioon — Põhjendamiskohustus — Intressi arvestamise kohustus — Määruse (EÜ) nr 1290/2005 artikli 32 lõige 5 — Võrdväarsuse põhimõte — Hoolsuskohustus

Kokkuvõte – Üldkohtu (teine koda) 24. novembri 2015. aasta otsus

1. *Põllumajandus — Ühine põllumajanduspoliitika — Rahastamine EAGF-i poolt — Aruannete kontrollimine ja heakskiitmine — Liikmesriigilt tagasinõutavad summad — Ette nähtud tähtaja jooksul liikmesriigi poolt niisuguste summade sisse nõudmata jätmise, mis kuuluvad maksmisele eeskirjade eiramise või hooletuse tõttu — Finantstagajärjed — Tingimus — Kohustus nõuda intressi*

(nõukogu määrus nr 1290/2005, artikli 32 lõiked 1 ja 5)

2. *Põllumajandus — Ühine põllumajanduspoliitika — Rahastamine EAGF-i poolt — Aruannete kontrollimine ja heakskiitmine — Liikmesriigilt tagasinõutavad summad — Liikmesriigi kohustus määruse nr 1290/2005 artikli 32 lõigete 1 ja 5 alusel nõuda võlgnetavalt summalt intressi — Puudumine*

(nõukogu määrus nr 729/70, muudetud määrusega nr 1287/95, artikli 8 lõike 2 teine lõik ning määrus nr 1290/2005, artikli 32 lõiked 1 ja 5)

3. *Põllumajandus — Ühine põllumajanduspoliitika — Rahastamine EAGF-i poolt — Aruannete kontrollimine ja heakskiitmine — Liikmesriigilt tagasinõutavad summad — Tuginemine võrdväarsuse põhimõttele, et põhjendada kohustust nõuda summade tagasinõudmisel intressi — Lubatavus — Tingimus — Liidu nõuete ja sama liiki siseriiklike nõuete sarnasus — Piima lisamakse ja eksporditoetusi puudutavate liidu nõuete võrdlemine siseriiklike maksunõuetega — Sarnasuse puudumine*

(ELTL artikli 325 lõige 2; nõukogu määrus nr 1290/2005, artikli 32 lõiked 1 ja 5)

4. *Tühistamishagi — Liidu kohtu pädevus — Ulatus — Üldkohtu pädevus asendada vaidlustatud õigusakti andja põhjendused enda omadega — Väljajätmine*

(ELTL artiklid 263 ja 264)

5. *Tühistamishagi — Tähtaeg — Õiguskord*

(ELTL artikli 263 kuues lõik)

1. Määruse nr 1290/2005 ühise põllumajanduspoliitika rahastamise kohta artikkel 32 käsitleb liikmesriigi kohustusi seoses summade tagasinõudmisega toetusesaajatelt, kes on eiranud eeskirju või on tegutsenud hooletult. Täpsemalt on artikli 32 lõikes 1 sätestatud, et eeskirjade eiramise või hooletuse tõttu tagasinõutud summad ja nende juurde kuuluv intress makstakse välja makseasutustele ja kantakse viimaste poolt Euroopa Põllumajanduse Tagatisfondi (EAGF) tulude hulka nende reaalse tagasinõudmise kuu alla. Lisaks näeb artikli 32 lõige 5 ette eriolukorrad, kus liikmesriik ei ole summasid teatud aja jooksul tagasi nõudnud. Selliste olukordade puhul kaetakse 50% tagasinõudmise puudumise finantstagajärgedest asjaomase liikmesriigi ja 50% liidu eelarvest. Jagatud finantsvastutust kohaldatakse kõikide finantstagajärgede suhtes, mis on seotud ebaseaduslikult makstud summade tagasi nõudmata jätmisega, hõlmates nii põhisummasid kui ka nendega kaasnevat intressi, mis oleks tulnud sama määruse artikli 32 lõike 1 kohaselt maksta.

Sellest järeldub, et komisjonil on põhimõtteliselt lubatud arvata määruse nr 1290/2005 artikli 32 lõike 5 kohaselt maksmisele kuuluvate summade hulka nende nõuete juurde kuuluv intress, mida ei ole nimetatud sättes määratud tähtaja jooksul sisse nõutud. Siiski sõltub nende summade hulka intressi arvamine tingimata sellest, kas konkreetsel juhul on asjassepuutuval liikmesriigil kohustus nõuda asjaomastelt summadelt intressi tasumist.

(vt punktid 72, 73 ja 75–78)

2. Määruse nr 1290/2005 ühise põllumajanduspoliitika rahastamise kohta artikli 32 lõigetes 1 ega 5 ei ole kehtestatud liikmesriikidele kohustust nõuda tagasinõutavatelt summadelt intressi. Nimelt, esiteks nii nagu määrusega nr 1287/95 muudetud määruse ühise põllumajanduspoliitika rahastamise kohta nr 729/70 artikli 8 lõike 2 teine lõik näeb ka määruse nr 1290/2005 artikli 32 lõige 1 ette üksnes reegli, et eeskirjade eiramise või hooletuse tõttu tagasinõutud summad kantakse eelarvesse, ega kehtesta liikmesriikidele kohustust nõuda tagasinõutud summadelt intressi. Ka määruse nr 1290/2005 artikli 32 lõige 5 ei kehtesta vastavat kohustust, kuna selles sättes nähakse ette vaid finantsvastutuse jagamise põhimõte, mis puudutab kõnealuste summade nimetatud sättes määratud tähtaja jooksul tagasi nõudmata jätmise tagajärgi.

Kuigi siinkohal on tõsi, et tagasimakstavate summade hulgast intressi väljajätmine ja seega asjaomase liikmesriigi poolt katmisele kuuluvate summade vähendamine määruse nr 1290/2005 artikli 32 lõike 5 alusel ei ole vastavuses liidu eelarve finantshuvide kaitsega, ei saa nende kaalutluste põhjal siiski järeldada, et on kehtestatud üldine põhimõte, mille kohaselt on liikmesriikidel kohustus nõuda eeskirjade eiramise tõttu maksmisele kuuluvate summade tagasinõudmisel intressi.

(vt punktid 80–82, 85 ja 86)

3. Kuna põllumajanduslike võlanõuete sissenõudmise puhul puudub valdkondlikes määrustes ja määruses nr 1290/2005 ühise põllumajanduspoliitika rahastamise kohta igasugune kohustus nõuda niisugustelt nõuetelt intressi, võib vastava kohustuse aluseks olla võrdväarsuse põhimõte, juhul kui siseriiklikud õigusnormid näevad ette intressi maksmise kohustuse selliste sama liiki soodustuste tagasinõudmisel, mis on riigieelarvest alusetult saadud. Sama kehtib ka finantskulude kohta, mille tasumist on liikmesriigi ametiasutused kohustatud liidu nimel nõudma.

Võrdväarsuse põhimõtte kohaldamisel ei saa võrdväärseks lugeda ühelt poolt piimasektoris lisamakse ja eksporditoetusi puudutavaid nõudeid ning teiselt poolt siseriiklike maksunõudeid. Piima lisamaks on mõeldud liidu eelarvevahendite tagamiseks ning selle maksu tunnuseks on põllumajandusturgude stabiliseerimise eesmärk, samas kui siseriiklike maksude kõige tähtsam või isegi ainus eesmärk teenida riigieelarvesse tulu. Peale selle nõutakse põllumajandusmaksu vaid väga piiratud maksukohustuslaste kategooriaalt, mitte kogu elanikkonnalt, ning lisamaksust saadavat tulu kasutatakse piimasektori kulude rahastamiseks ja konkreetsemalt tootjate poolt üle lubatud kvoodi toodetud piima realiseerimiseks.

Lisaks on eksporditoetuste süsteemi eesmärk teha võimalikuks Euroopa toodete eksport, sest vastasel korral ei oleks see ettevõtjale kasumlik. Eksporditoetused, mis kujutavad endast põllumajandustootjale antavat soodustust, on oma laadilt siseriiklikest maksudest erinevad. Nimelt kui esimesi rahastatakse liidu eelarvest, täidetakse teistega liikmesriigi eelarvet. Kuigi on tõsi, et alusetult makstud ja tagasinõutud eksporditoetustega seotud summad kantakse liidu eelarve tuludesse, vastab samuti tõele, et erinevalt siseriiklikest maksudest ei täideta alusetult saadud eksporditoetuste tagasimaksmisega konkreetselt liidu eelarvet, vaid makstakse tagasi summad, mida ei oleks üldse tohtinud maksta.

(vt punktid 91, 92, 97–100, 104, 106, 110 ja 111)

4. Vt otsuse tekst.

(vt punkt 121)

5. Vt otsuse tekst.

(vt punktid 142 ja 149)